BESCHRIJVING

VAN TWEE

NIEUWE SOORTEN VAN MEEZEN,

DOOR

G. F. Westerman.

I.

PARUS (LOPHOPHANES) WOLLWEBERI.

Met eene Afbeelding.

Paro cristato simillimus: sed rostro robustiore; tarsis brevioribus; plumis verticis et cristae sine marginibus albis collari distinctiore; et dorso olivaceo, nec flavo-fusco.

Habitat in Mexico.

Long. ab apice rostri ad caudae extremitatem 4 *poll.* 9 *lin. Long. alae,* 4 *poll.* 2 *lin.; apicis alae,* 5 *lin. Long. caudae* 2 *poll.* 1 *lin.; penn. intern. caudae,* 1 *poll.* $11^1/_2$ *linn.; penn. extern.* 1 *poll.* $10^1/_2$ *lin. Long. rostri* $3^1/_2$ *lin.; latitudo rostri ad frontem,* $1^2/_3$; *altitudo rostri* 2 *poll. Long. tarsi* 7 *lin. Long. digiti medii* $4^2/_3$ *lin.; anguis hujus digiti* 2 *lin. Long. pollicis* 3 *lin.; unguis pollicis* 3 *lin.*

Remigum quinta paulo longior quartâ et sextâ; secunda paulo brevior remigibus secundariis; prima $4^1/_2$ *lin. longior tectricibus majoribus superioribus externis.*

Bek zwartbruin. Pooten loodkleurig. Vederen van het achterhoofd tot eene kuif verlengd. Staart in het midden uitgesneden, naar de zijden afgerond. Hoofdkleur der bovendeelen vaal geelachtig olijfgroen, sterk in het aschgraauwe trekkende, vooral op den kop; op de slag- en staartpennen in het donker-bruine overgaande. De pennen met groenachtige randen, die op den staart in het geelachtige, en op het midden der groote slagpennen in het witachtige trekken. De staart en groote slagpennen rosachtig tegen het einde. Voorhoofd, van daar eene streep boven de oogen en langs de zijvederen der kuif, teugels, wangen en een breede dwarsband aan iedere zijde van den hals, geelachtig wit. Deze band is aan beide zijden met eene zwarte streep omzoomd, welke strepen zich onder de kuif verliezen, terwijl van de voorste een horizontale tak naar het oog loopt. Iedere zijde van den bovenkop is bovendien van eene zwarte streep voorzien, en deze beide strepen vereenigen zich met de zwarte kleur der groote kuifvederen. De kin en keel zijn geheel zwart, de overige onderdeelen bleek bruinachtig geel; de ondervleugelvederen geelachtig wit.

Deze mees, op de bovenhelft van nevensgaande plaat in natuurlijke grootte afgebeeld, heeft zeer veel overeenkomst met onzen *Parus cristatus* van Europa, welke echter, zonder moeite, van onze soort te onderscheiden is door een zwakkeren snavel, langere voetwortels, minder duidelijke halsbanden, en door dat bij haar de vederen van den bovenkop en de kuif niet met witte randen voorzien zijn.

Deze soort wordt in de dennenbosschen van het hoogere gedeelte van Mexico gevonden, van waar Dr. KAUP te Darmstadt onlangs een aanzienlijk getal voorwerpen ontving. Door hem en Prins CH. L. BONAPARTE als eene nieuwe soort bepaald, werd zij door laatstgenoemde onder bovenstaanden naam in eene mededeeling aan de Parijsche Akademie aangevoerd; terwijl de Heer KAUP de goedheid had, ons deze soort ter afbeelding en beschrijving af te staan.

II.

PSALTRIA PERSONATA.

Met eene afbeelding van het Wijfje en Mannetje.

Deze vogel bewoont dezelfde streken als *Parus Wollweberi*, te weten de bosschen der bergachtige oorden van Mexico. Hij werd ons, even als de voorgaande, door Dr. KAUP, te Darmstadt, ter beschrijving en afbeelding afgestaan. Prins CH. L. BONAPARTE heeft deze soort tot een nieuw geslacht verheven en, onder den naam van *Pysaltriparus Personatus*, eene korte vermelding van haar aan de Akademie te Parijs gezonden. Wij hebben echter, na eene naauwkeurige vergelijking met *Psaltria exilis* van Java, door den Heer TEMMINCK in zijne *Planches coloriées* beschreven en afgebeeld, bevonden dat onze soort, wat haar geheele maaksel, hare gedaante, de onderlinge verhouding der deelen en zelfs die der slagpennen betreft, zoo volmaakt met *Psaltria exilis* overeenkomt, dat wij geene redenen zien om deze twee vogels, door hen in verschillende geslachten te plaatsen, van elkander af te scheiden.

Bij *Psaltria personata* zijn, even als bij *Ps. exilis*, de vierde of vijfde der groote slagpennen langer dan de overige, of elkander in lengte gelijk. De staart is naar de zijden afgerond, in het midden een weinig uitgesneden; snavel, pooten en alle overige deelen toonen de grootste overeenkomst; maar onze nieuwe soort is veel grooter dan *Ps. exilis*; hare pooten zijn krachtiger en zwart, in plaats van geel, en de kleurverdeeling biedt aanmerkelijke afwijkingen aan, zoo als men uit de volgende diagnose en beschrijving kan opmaken.

PSALTRIA PERSONATA.

PSALTRIA *major; rostro pedibusque nigris, capite et nucha canis; dorso tectricibusque alarum murinus; rectricibus et remigibus; nigrescentibus; gula alba; pectore abdomineque fusco-flavescentibus. Mas, genis nigris, lateribue abdominis vinaceis. Femina, genis rufescentibus.*

Longitido ab apice rostri ad extremitatem caudae, 4 *poll. Long. alae* 2 *poll.; apicis alae*, 4 *lin. Long. caudae* 2 *poll.* 1 *lin. Long. rostri a fronte* $2^3/_4$ *lin.; altit. rostri*, $1^1/_3$ *lin.; altit rostri*, $1^1/_3$ *lin. Long. tarsi*, $6^1/_2$ *lin. Long. digiti medii*, 4 *lin.; unguis hujus digiti*, $1^3/_4$ *lin. Long policis*, $2^1/_2$ *lin.; unguis policis*, 2 *linearum.*

Kleurverdeeling. Bovendeelen en dekvederen der vleugels muiskleurig, op den bovenkop in het grijze, op den rug in het geel-bruine trekkend. Staart en slagpennen zwartachtig bruin, met twee smalle grijze zoomen. Teugels, wangen, zijden der keel en de kin diep glanzig zwart bij het mannetje, vaal rosachtig bij het wijfje. Keel bij het mannetje helder-wit, bij het wijfje vuil-wit, de overige onderdeelen witachtig grijs-geel, bij het mannetje op de zijden sterk in het wijnroode trekkende; onder-vleugeldekvederen witachtig.



I PARUS (Lophophanes) WOLLTOEBERI II et III PSALTRIA PERSONATA.